

KOCASI MÜEBBET HAPİS ALAN YENİ EVLİ BİR BAYANIN DURUMU(4)

(...dünden devam)

Konuyu daha iyi anlayabilmek için biraz ayrıntıya girelim:

İslâm hukukuna göre ayrılığa neden olan kusurlar, üç kısma ayrılır:

A) Karı ve kocanın her ikisinde bulunabilecek kusurlar: Cünûn, baras.

B) Yalnız kocada bulunan kusurlar: Cebb, aneh, hisâ ve i'tiraz

C) Yalnız kadında bulunan kusurlar: Afel, karn, ratk.

a. Cünûn: delilik; baras: alacalılık; aneh, penis küçüklüğü; i'tirâz iktidarsızlıktır. Hanefî mezhebi, bu bölümdeki kusurları ayrılık nedeni görmez. Fakat Mâlikî mezhebine göre karı-kocanın her ikisinde de bulunabilecek kusur dördtür: Cünûn, cüzâm, ba'ras(alacalılık) ve azyete'dir. Azyete: ilişki esnasında dışkısını kaçır

maklır

. Mâlikî mezhebine göre karı-kocanın hangisinde bu kusur

bulunsa,

ötekini, nikâhı feshetme hakkı vardır. Hattâ kendisinde de aynı kusur bulunsa dahi yine karşı tarafın kusurundan ötürü ondan ayrılma hakkına sâhiptir. Çünkü insan kendinden öğrenmez ama başkasında olan aynı hastalıktan öğrenir

.

Mâlikî mezhebi, bu konuda kadına daha çok hak tanımıştır: Nikâhtan sonra koca delirirse kadının fesih hakkı vardır, fakat nikâhtan sonra kadın delirirse kocanın fesih hakkı yoktur. Zira koca daha güçlü olduğundan, kadının vereceği zarara karşı kendisini koruyabilir.

Akidden önce veya sonra erkekte cüzâm illeti bulunması durumunda, kadının fesih hakkı vardır ama akidden sonra kadında cüzâm illetinin oluşması, kocaya nikâhı fesih hakkını vermez (el-Fıkhu alâ'l-mezâhibi'l-arba'a: 4/191-192).

Baras (deride oluşan alacalık), akidden sonra oluşur ve çok miktarda olursa, her iki tarafa da fesih hakkı verir. Ama az miktarda olursa ihtilâflıdır. Akidden sonraki az miktarda olan baras, nikâhı bozma nedeni değildir. Fakat miktarı çok olursa kadına fesih hakkı verir ama erkeğe vermez (Aynı eser: s. 182).

İlişki esnasında dışkısını tutamamak demek olan azyete, akidden sonra erkekte görülürse kadının fesih hakkı vardır ama kadında görülürse erkeğin fesih hakkı yoktur.

b. Erkeğe özgü kusurların: cebb, aneh, hisâ ve i'tiraz olduğunu söylemiştik.

Cebb: Penisin ve husyelerin kesik olmasıdır. Aneh: penisin, cinsel ilişki kuramayacak derecede küçük, ya da anormal ölçüde büyük olmasıdır. İ'sâ: Husyelerin küçük olmasından veya burkulmasından ötürü menî sıvısının çıkmaması durumudur. İ'tirâz da, organın sertleşmemesi, yani iktidarsızlıktır.

(devamı yarın..)